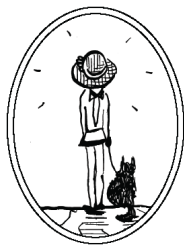

An abstract graphic consisting of thick, expressive brushstrokes in shades of teal and black. The strokes are layered and textured, creating a sense of depth and movement. The overall shape is organic and somewhat circular, with a central white space where the text is located.

**Michel
Houellebecq
Platforma**

**Preklad
Aňa Ostrihoňová**

INAQUE

MICHEL HOUELLEBECQ |

PLATFORMA

MICHEL HOUELLEBECQ PLATFORMA
COPYRIGHT © MICHEL HOUELLEBECQ
AND FLAMMARION, PARIS, 2001
TRANSLATION © AŇA OSTRIHOŇOVÁ 2018
REDAKCIA A KOREKTÚRY MARTINA KUBEALAKOVÁ
OBÁLKA © BARBORA ŠAJGALÍKOVÁ
OBRAZ NA OBÁLKE © PATRÍCIA KOYŠOVÁ
SLOVAK EDITION © INAQUE 2018
ISBN 978-80-8207-008-1
For sale in Slovakia only

MICHEL HOUELLEBECQ

PLATFORMA

INAQUE

*Čím odpornejšie človek žije, tým viac na živote ľpie;
stáva sa tak z neho protest, pomsta za každý moment.*

Honoré de Balzac

| PRVÁ ČASŤ
THAJSKÉ TRÓPY

Môj otec zomrel pred rokom. Neverím teórii, podľa ktorej sa *skutočne dospelými* stávame až po smrti rodičov; nikto sa nikdy nestáva *skutočne dospelým*.

Nad jeho truhlou mi napadli nepríjemné myšlienky. Užil si život, hajzel starý, vždy mu to šlo veľkolepo. „Rozmnožil si sa, idiot...“ pomyslel som si oduševnene, „matke si pchal svojho tučného vtáka do šušky.“ Nepochybne som bol trochu napätý, človeku neumierajú príbuzní každý deň. Mŕtvolu som vidieť nechcel. Mám štyridsať a mal som množstvo príležitostí dívať sa na mŕtve telá; radšej sa tomu vyhýbam. Práve preto som nikdy nechcel domáce zviera.

Nikdy som sa ani neoženil. Niekoľkokrát som mal možnosť, ale nikdy som ju nevyužil. Ženy mám pritom rád. Vždy som trochu ľutoval, že žijem sám. Zvlášť nepríjemné je to najmä na dovolenke. Na dovolenke sa ľudia na osamelých mužov od istého veku pozerajú cez prsty, domnievajú sa, že sú sebeckí a asi aj trochu zvrátení; nemôžem im to vyčítať.

Po pohrebe som sa vrátil do domu, kde otec prežil posledné roky. Telo tam našli týždeň predtým. Na nábytku a v kútoch sa začínal usádzať prach, v jednom okne som zbadal pavučinu. Takže miesto už podliehalo času, entropii a všetkému ostatnému. Chladnička bola prázdna. V skrinkách nad linkou stáli konzervy alebo vrecká s diétnym jedlom v prášku značky Weight Watchers, plechovky aromatizovaných proteínov, energetické tyčinky. Prechádzal som sa miestnosťami na prízemí a odhrýzal si zo sušienky s magnéziom. V pivnici som si trochu zacvičil na stacionárnom bicykli. Hoci mal otec po sedemdesiatke, bol v omnoho lepšej kondícii ako ja. Každý deň hodinu intenzívne cvičil, dvakrát týždenne chodil plávať. Cez víkendy hrával tenis, s rovesníkmi chodil na bicykli; niekoľkých z nich som stretol v krematóriu. „Vždy nás trénoval...!“ zvolal jeden gynekológ. „Bol o desať rokov starší ako my a v dvojkilometrovom stú-

paní získal minútový náskok.“ Otec, otec, povedal som si, aká veľká bola tvoja márnomyseľnosť. V ľavej časti zorného poľa som zbadal posilňovaciu lavicu a činky.

Rýchlo som si predstavil toho hajzla v šortkách – so zvráskavenou tvárou, mimochodom veľmi podobnou tej mojej –, ako napína hrudné svalstvo so zúfalou snahou. Otec, povedal som si, otec, postavil si si dom na piesku. Stále som šliapal do pedálov, ale začínal som sa zadýchavať a trochu ma rozboleli stehná; pritom som mal nastavený len prvý stupeň náročnosti. Kým som si v hlave vybavoval smútočný obrad, uvedomil som si, že som zanechal skvelý celkový dojem. Vždy chodím nahladko oholený, mám úzke plecia, v tridsiatke sa mi spravila plešina, takže som si zvykol nechávať sa strihať veľmi nakrátko. Zvyčajne nosievam sivé obleky, nenápadné kravaty a nemám veľmi veselý výraz. S tým krátkym strihom, okuliarmi s tenkým rámom a zachmúrenou tvárou, s mierne sklonenou hlavou a počúvajúc mix kresťanských pohrebných spevov, som sa cítil veľmi pohodlne; oveľa viac ako napríklad na svadbe. Rozhodne boli pohreby mojou silnou stránkou. Prestal som bicyklovať a trochu som sa rozkašlal. Na okolité lúky začala padať noc. Pri betónovom podstavci pod kotlom som objavil nedokonale vyčistenú hnedastú škvrnu. Práve tu našli môjho otca s rozbitou hlavou, v šortkách a tričku s nápisom I LOVE NEW YORK. Podľa patológa zomrel pred tromi dňami. Existovala veľmi nepravdepodobná možnosť, že šlo o nehodu, mohol sa pošmyknúť na olejovej škvrne a podobne. No podlaha na tom mieste bola dokonale suchá. Lebku mal rozbitú na rôznych miestach, dokonca mu z mozgu trochu vystreklo na zem; teda oveľa pravdepodobnejšie bolo, že šlo o vraždu. Večer sa u mňa mal zastaviť kapitán Chaumont z komisariátu v Cherbourgu.

Vrátil som sa do obývačky a zapol si televízor Sony 16/9 s tridsaťdvapalcovou uhlopriečkou, dolby surround a zabudovaným DVD prehrávačom. Na TFi dávali *Xenu*, jeden

z mojich obľúbených seriálov; dve veľmi svalnaté ženy s kovovými náramkami a v kožených minisukniach stáli proti sebe s mečmi. „Tvoje kráľovstvo, Tagratha, trvá už pridlho!“ zakričala blondína. „Som Xena, bojovníčka zo Západných nížin!“ Nieкто zaklopal na dvere, stišil som zvuk.

Vonku sa zotmelo. Vietor pohojdával konármi, cez ktoré pršal dážď. Na prahu stálo asi dvadsaťpäťročné dievča severoafrického typu. „Volám sa Aiša,“ povedala. „Dvakrát týždenne som u pána Renaulta upratovala. Prišla som si po svoje veci.“

„Ach, tak...“ vyjachtal som, „ach, tak...“ Pri tých slovách som rozhodil rukami, malo to byť neurčito priateľské. Vošla dovnútra, rýchlo sa pozrela na obrazovku: obe bojovníčky zápasili na okraji dymiaceho krátera; predpokladám, že pre niektoré lesby to musí byť vzrušujúci pohľad. „Nechcem vás rušiť,“ povedala Aiša, „stačí mi päť minút.“

„Nerušíte,“ zareagoval som, „vlastne ma neruší nič.“ Prikývla, akoby chápala, a zadívala sa mi do tváre; určite skúmala jej podobnosť s tvárou môjho otca a z podobnosti fyziognómie možno odvodzovala úroveň podobnosti morálnej. Po niekoľkých sekundách prieskumu sa otočila a vyšla po schodoch do izby. „Neponáhľajte sa,“ povedal som priduseným hlasom, „máte čas...“ Neodpovedala a pokračovala smerom hore, pravdepodobne ma ani nezačula. Vrátil som sa na gauč, tá konfrontácia ma vyčerpala. Mal som jej navrhnuť, aby si vyzliekla kabát; to sa zvyčajne ľuďom ponúka. Zrazu som si uvedomil, že v izbe je strašná zima – vlhký a prenikavý chlad ako v márnici. Nevedel som zapnúť kotol, nechcelo sa mi to ani skúšať, môj otec je mŕtvy a najlepšie by bolo vypadnúť. Prepol som na FR3 práve včas na posledné kolo *Questions pour un Champion*. Vo chvíli, keď Nadége z Val-Fourré oznamovala Julienovi Lepersovi, že ide hrať o titul tretíkrát, sa na schodisku objavila Aiša s taškou prehodenou cez plece. Vypol som televízor a rýchlo som k nej zamieril. „Vždy som obdivoval Juliana Lepersa,“ povedal som jej. „Aj keď napríklad nepozná

mesto či obec, odkiaľ súťažiaci pochádza, vždy dokáže niečo poznamenať o departmente či kraji, v ktorom sa mesto nachádza; vie aspoň približne niečo o jeho podnebí a prírodných krásach. A najmä pozná život: súťažiaci sú preňho ľudskými bytosťami, chápe ich starosti a radosti. Nič z toho, čo tvorí ich ľudskú podstatu, mu nie je úplne cudzie ani protivné. Z každého vyťahuje niečo o práci, rodine, záľubách... skrátka všetko, čo podľa neho tvorí život. Súťažiaci sú často členovia obecnej kapely alebo spevokolu, zapájajú sa do príprav miestnych slávností alebo sa venujú humanitárnej činnosti. Ich deti sú v hladisku. Divák si z toho programu zvyčajne odnáša pocit, že ľudia sú šťastní, a sám sa potom cíti šťastnejší a lepší. Nezdá sa vám?“

Pozrela sa na mňa bez úsmevu, vlasy mala stiahnuté do uzla, tvár takmer nenalíčenú, šaty skôr striedme; slušné dievča. Na pár sekúnd zaváhala, potom slabým, od studu trochu zachrípnutým hlasom povedala: „Vášho otca som mala rada.“ Nenapadala mi žiadna odpoveď, zdalo sa mi to zvláštne, ale koniec koncov celkom možné. Starý jej mal o čom rozprávať: cestoval po Kolumbii, Keni a ktovie kde ešte; ďalekohľadom pozoroval nosorožce. Vždy, keď sme sa stretli, vysmieval sa, že som úradník, že som vsadil na istotu. „Dobre si sa zašil...“ opakoval s neskrývaným pohrdaním; v rodinách to nebýva jednoduché. „Študujem na zdravotnej,“ pokračovala Aiša, „ale pretože som odišla z domu, pri-vyrábam si upratovaním.“ Lámal som si hlavu nad vhodnou odpoveďou: mal by som sa jej opýtať, aké sú v Cherbourgu nájomy? Nakoniec som sa rozhodol pre akési „Ach, áno...“, ktorým som jej chcel dať najavo isté pochopenie. Zdalo sa, že jej to stačí, a zamierila k dverám. Pritlačil som tvár na okno a pozoroval som jej Volkswagen Polo, ako sa otáča na zablatenej ceste. Na FR3 šiel film z vidieckeho prostredia, odohrával sa pravdepodobne v 19. storočí, Tchéky Karyo hral poľnohospodárskeho nádenníka. Medzi hodinami klavíra dcéra statkára – hral ho Jean-Pierre Marielle – dovolila zvodnému dedinčanovi isté dôvernosti. Stretnutia sa odo-

hrávali v stajni; zaspával som práve vo chvíli, keď Tchéky Karyo energicky strhával dievčaťu organtínové nohavičky. Posledné, čo som zachytil, bol záber na skupinku prasiat.

Zobudil som sa na bolesť a chlad; zrejme som zaspal v zlej polohe, stuhlo mi krčné svalstvo. Vstal som a prudko som sa rozkašlal, v ľadovom vzduchu sa mi z úst parilo. Zvláštne, v televízii šiel diel z dokumentárneho seriálu o poľovníctve a rybárstve na TFi: zjavne som sa musel prebrať alebo prinajmenšom dosiahnuť dostatočný stupeň vedomia, aby som prepol; vôbec som si na to nespomínal. Nočný program bol venovaný sumcom, veľkým bezšupinatým rybám, ktoré sa v dôsledku globálneho otepľovania rozmnožili vo francúzskych riekach; s obľubou vyhľadávali najmä blízkosť jadrových elektrární. Reportáž si kládla za cieľ uviesť na pravú mieru niektoré mýty: je pravdou, že niektoré sumce dosahujú dĺžku troch až štyroch metrov; v rieke Drôme dokonca zaznamenali jedince presahujúce päť metrov; nepôsobilo to nepravdepodobne. Je však úplne vylúčené, aby mali mäsožravé sklony alebo útočili na kúpajúcich sa ľudí. Nedôvera ľudí k sumcom akoby sa v istom zmysle prenášala na tých, ktorí sa venujú ich lovu; na malé bratstvo rybárov sumcov, na ktorých sa v širokej rodine rybárov pozerá cez prsty. Trpia tým a program chceli využiť na to, aby si napravili zlú reputáciu. Samozrejme, že sa nemohli oprieť o gastronomické argumenty, pretože sumčie mäso je jednoznačne nepožiteľné. No ide o krásny druh rybolovu, inteligentného a športového, ktorý je podobný lovu štúk a zaslúži si viac priaznivcov. Spravil som pár krokov po miestnosti, ale nedokázal som sa zohriať; priečila sa mi predstava, že by som sa mal vyspať v otcovej posteli. Nakoniec som vyšiel na poschodie po vankúše a deky a ako-tak som sa uložil na gauči. Televízor som vypol hneď po záverečných titulkoch dokumentu *Sumec mýtov zbavený*. Tma bola nepreniknuteľná; ticho tiež.

Všetko sa raz skončí, aj noc. Z jašteričej letargie ma vytrhol jasný a zvučný hlas kapitána Chaumonta, ospravedlňoval sa, vraj sa včera večer už nestihol zastaviť. Ponúkol som mu kávu. Kým sa varila voda, rozložil si na kuchynskom stole notebook a pripojil tlačiareň. Takto si budem môcť prečítať svoju výpoveď skôr, než odíde; súhlasne som prikývol. Vďaka množstvu televíznych relácií, ktoré som videl, som vytušil, že pre pretlak administratívnych úloh žandárstvu nezvyšuje dostatočný čas, ktorý by mali venovať svojmu skutočnému poslaniu: vyšetrovaniu. Úplne so mnou súhlasil. Výsluch sa začal dobre v atmosfére vzájomnej dôvery. S veselou znelkou sa naštartoval Windows.

Smrť môjho otca nastala večer alebo v noci 14. novembra. V ten deň som bol v práci a pracoval som aj pätnásteho. Bolo jasné, že som mohol nastúpiť do auta, prísť zabiť svojho otca a vrátiť sa domov. Čo som robil večer či v noci 14. novembra? Pokiaľ si pamätám, nič; nič pozoruhodné. V každom prípade, vôbec som si na ňu nespomínal a pritom to nebolo ani pred týždňom. Nemal som stálu sexuálnu partnerku ani skutočne blízkeho priateľa; ako som si to mal pamätať za takých okolností? Dni plynú, to je všetko. Smutne som sa pozrel na kapitána Chaumonta, rád by som mu pomohol alebo ho aspoň nejako nasmeroval. „Idem sa pozrieť do diára...“ povedal som. Nič som si od toho nesľuboval, napriek tomu som na strane s dátumom 14. 11. narazil na číslo mobilu a pod ním meno: Coralie. Aká Coralie? Taký diár je ozaj na nič.

„Akoby som mal v hlave nasraté...“ povedal som s rozčarovným úsmevom. „Ale možno som bol na vernisáži.“

„Na vernisáži?“ opýtal sa trpezlivo s prstami nad klávesnicou.

„Áno, pracujem na ministerstve kultúry. Pripravujem podklady na financovanie výstav a niekedy aj predstavení.“

„Predstavení?“

„Predstavení... súčasného tanca...“ Bol som úplne zúfalý, šiel som sa od hanby prepadnúť.

„Skrátka, pracujete v kultúrnom odvetví.“

„Áno, presne tak... Dá sa to tak povedať.“

Pozeral sa na mňa prívetivo, no vážne. Mal istú predstavu o existencii kultúrneho sektora; nejasnú, ale skutočnú. Vo svojej profesii sa musel stretnúť s najrôznejšími ľuďmi, jasné, že mu žiadna spoločenská oblasť nemohla byť úplne cudzia. Polícia je humanizmus.

Zvyšok výsluchu prebehol viac-menej normálne, keďže som videl kopy policajných seriálov, bol som celkom pripravený na takéto typ dialógu. Mal môj otec nepriateľov?

Nie, ale pravdepodobne ani priateľov. Môj otec nebol dostatočne dôležitý na to, aby mohol mať nepriateľov.

Komu mohla vyhovovať jeho smrť? Dobré, mne. Kedy som ho videl naposledy? Pravdepodobne v auguste. V auguste nie je v kancelárii nikdy do čoho pichnúť, ale moji kolegovia musia ísť na dovolenku, kvôli deťom. Ostávam v Paríži, hrám sa na počítači solitaire a okolo pätnásteho si beriem voľno na predĺžený víkend; to rámčuje moje návštevy u otca. Vychádzal som s ním dobre? Áno a nie. Skôr nie, ale navštevoval som ho raz či dvakrát ročne, čo nie je také zlé.

Prikývol. Cítil som, že moja výpoveď sa blíži ku koncu; rád by som k tomu ešte niečo pridal. Ku kapitánovi Chaumontovi som pocítil iracionálnu, abnormálnu sympatiu. Zakladal papier do tlačiarne.

„Môj otec veľa športoval!“ vyhrkol som náhle. Spýtavo sa na mňa pozrel. „Neviem...“ povedal som a zúfalo som rozhodil rukami, „iba som chcel povedať, že veľa športoval.“

So sklamaným gestom začal tlačiť výpoveď.

Keď som podpísal vyhlásenie, odpovedal som kapitána Chaumonta k dverám. Povedal som mu, že som si vedomý, že som ho ako svedok sklamal. „Tak ako všetci svedkovia,“ odpovedal. Chvíľu som nad tým aforizmom premýšľal, pred

nami sa rozprestierala neobmedzená nuda polí. Kapitán Chaumont nastúpil do svojho Peugeota 305; o postupe vyšetrovania ma bude informovať. Štátni úradníci majú v prípade úmrtia blízkeho príbuzného nárok na tri dni dovolenky. Takže som sa nemusel ponáhľať, mohol som ísť nakúpiť miestne camemberty; no okamžite som zamieril na diaľnicu do Paríža.

Posledný deň tohto voľna som strávil v rôznych cestovkách. Páčili sa mi dovolenkové katalógy, ich abstrakcia, spôsob, ako redukovujú rôzne miesta vo svete na sekvenciu možných pôžitkov a taríf; oceňoval som predovšetkým systém hviezdičiek, ktorý označoval intenzitu šťastia, aká sa od nich dala očakávať. Nebol som šťastný, no šťastie som si vážil a neprestával som sa oň usilovať. Podľa Marshallovho modelu je kupujúci rozumný jedinec, ktorý sa snaží o čo najvyššie uspokojenie vzhľadom na cenu; naopak Veblenov model analyzuje vplyv skupiny v procese nákupu (podľa toho, či sa s ňou chce jedinec identifikovať alebo naopak dištancovať sa od nej). Copelandov model ukazuje, že proces nakupovania sa líši podľa kategórie tovaru/služby (bežný nákup, premyslený nákup, špecializovaný nákup), no Baudrillardov-Beckerov model naznačuje, že spotreba vytvára znaky. Najbližší mi bol Marshallov model.

Po návrate do úradu som povedal Marie-Jeanne, že potrebujem dovolenku. Marie-Jeanne je moja kolegyňa, spoločne pripravujeme podklady k výstavám, spoločne pracujeme pre súčasné umenie. Má tridsaťpäť rokov, hladké blond vlasy a svetlomodré oči, o jej súkromnom živote nič neviem.

Z hierarchického hľadiska zastáva trochu vyššiu funkciu ako ja, ale ide o aspekt, ktorý sa snaží prehliadať, na našom oddelení sa snaží zdôrazňovať tímovú prácu. A to aj vtedy, keď za nami príde niekto naozaj dôležitý – delegát z oddelenia výtvarného umenia či člen ministrovho kabinetu. „A tu je najdôležitejší člen nášho oddelenia!“ zvolá, keď vchádza do mojej kancelárie. „Ten, čo žongluje so súvahami a číslicami. Bez neho by som bola úplne stratená.“ A rozosmeje sa. Dôležitá návšteva sa tiež rozosmeje alebo sa aspoň

uspokojene usmieva. Ja sa tiež usmievam, v rámci svojich možností. Snažím si sám seba predstaviť ako žongléra, no v skutočnosti si vystačím s jednoduchými matematickými operáciami. Hoci Marie-Jeanne v pravom zmysle slova nič nerobí, jej práca je v skutočnosti najzložitejšia: musí mať prehľad o hnutiach, sieťach, trendoch; keďže na seba vzala zodpovednosť za kultúru, môže byť kedykoľvek obvinená z reakcionárstva či dokonca z tmárstva, je to nebezpečenstvo, pred ktorým musí chrániť seba aj celú inštitúciu. A tak je v pravidelnom kontakte s umelcami, kurátormi, šéfredaktormi mne neznámych časopisov; tie telefonáty ju tešia, pretože k súčasnému umeniu cíti úprimnú vášeň. Čo sa mňa týka, nič proti nemu nemám; vôbec nie som jeho fanúšikom, ale nie som ani za návrat k tradičnej maľbe, zachovávam si odstup, ako sa patrí na človeka zodpovedného za účtovníctvo. Estetické a politické záležitosti mi neprislúchajú, náplňou mojej práce nie je vymýšľať alebo prijímať nové postoje k svetu, vzdal som sa toho súčasne s tým, ako sa mi ohýbal chrbát a moja tvár začínala byť čoraz smutnejšia. Zúčastnil som sa mnohých pamätihodných výstav, vernisáží a predstavení. Môj záver je teraz jasný: umenie nemôže zmeniť život. Každopádne nie môj.

Informoval som Marie-Jeanne o smutnej udalosti, vypočula si ma prívetivo, dokonca mi položila ruku na plece. Moja žiadosť o dovolenku sa jej zdala úplne prirodzená. „Musíš sa vrátiť k sebe a ujasniť si veci, Michel,“ povedala. Pokúsil som sa predstaviť si navrhovaný pohyb a usúdil som, že má určite pravdu. „Cecilia za teba tie rozpočty uzavrie, porozprávam sa s ňou o tom.“ Čo tým mala presne na mysli a kto je tá Cecilia? Poobzeral som sa okolo seba, zbadal som plagát s projektom a spomenul som si. Cecilia bolo tučné ryšavé dievča, ktoré sa neustále napchávalo čokoládami Cadbury, na oddelení pracovalo asi tak dva mesiace: zmluva na dobu určitú, možno stážistka; skrátka niekto dostatočne zanedbateľný. A áno, práve pred otcovou smrťou som pracoval na predbežnom rozpočte výstavy: „Ruky hore, uličníci!“, ktorá sa mala otvoriť v januári v Bourg-la-Reine. Šlo o foto-

grafie policajného násilia nasnímané teleobjektívom v Yvelines, ale nešlo o dokumentárnu fotografiu, skôr o zdivadelnenie priestoru sprevádzané narážkami na rôzne policajné seriály, v ktorých sa objavuje Los Angeles Police Department. Umelec uprednostnil ironický pohľad, nie očakávanú spoločenskú obžalobu. Skrátka, šlo o zaujímavý projekt, ani priveľmi drahý, ani komplikovaný, aj taká hus ako Cecilia by mala byť schopná dokončiť predbežný rozpočet.

Po práci som zvyčajne chodieval na peep-show. Stálo ma to päťdesiat frankov, niekedy sedemdesiat, ak mi to do ejakulácie trvalo dlhšie. Vidieť hýbajúce sa šušky mi prečistilo hlavu. Protikladné smery súčasného videoumenia, rovnováha medzi zachovaním kultúrneho dedičstva a podporou živej tvorby... to všetko rýchlo zmizlo pri pohľade na ľahké čaro šušiek v pohybe. Zdvorilo som si vyprázdňoval svoje semenníky. V rovnakom čase sa Cecilia napchávala čokoládovými zákuskami v cukrárni neďaleko ministerstva; naša motivácia bola takmer totožná.

Občas, no zriedka, som si zaplatil súkromný salónik za päťsto frankov; to sa stávalo, keď sa môjmu vtákovi nedarilo a mne sa zdal iba ako malý, náročný, zbytočný privesok, ktorý páchol po syre. Vtedy som potreboval, aby ho nejaké dievča vzalo do ruky, aby sa hoci s predstieraním rozplývalo nad jeho tvrdosťou, nad množstvom semena. V každom prípade som bol doma vždy pred pol ôsmou. Pustil som si reláciu *Questions pour un Champion*, ktorú som si cez deň nahral, a potom som pozeral správy. Choroba šialených kráv ma veľmi nezaujímala, živil som sa väčšinou instantnou zemiakovou kašou Mousline so syrom. Večer potom pokračoval. Nebolo mi zle, mal som stodvadsaťosem kanálov. Asi okolo druhej ráno som končil pri tureckých muzikáloch.

Tak prešlo niekoľko relatívne pokojných dní, kým mi nezatelefonoval kapitán Chaumont. Vyšetrowanie značne pokročilo, našiel údajného vraha, dokonca to bolo viac než predpoklad, muž sa k činu priznal. O dva dni chceli spraviť rekonštrukciu zločinu, nechcel by som sa zúčastniť? Ach, áno, povedal som, áno.

Marie-Jeanne mi k tomuto odvážnemu rozhodnutiu za-
blahoželala. Rozprávala o práci so smútkom, tajomstve sy-
novstva; používala spoločensky prijateľné slová obmedze-
nej zásoby, ale na tom priveľmi nezáležalo, cítil som, že ma
má rada, čo bolo prekvapivé a príjemné. Ženy sú srdečné,
povedal som si, keď som nastupoval do vlaku do Cherbour-
gu, dokonca aj v práci majú sklon vytvárať si citové väzby,
ťažko sa pohybujú v citovo vyprázdnenom svete, v ktorom
sa realizujú len s ťažkosťami. Pre túto svoju slabosť trpia,
psychologické články v časopise *Marie Claire* im to neustále
pripomínajú: je lepšie stanoviť si jasnú hranicu medzi pro-
fesionálnou a citovou sférou, ale nedokážu to a príbehy uve-
rejšňované v *Marie Claire* to neustále potvrdzujú. Pri Rouen
som sa v duchu vrátil k hlavným prvkom prípadu. Veľkým
objavom kapitána Chaumonta bolo, že Aiša mala „intímny
pomer“ s mojím otcom. Ako často a do akej miery? Nevedel
to a aj keby to vedel, pri vyšetrovaní by mu to nepomohlo.
Jeden z Aišiných bratov čoskoro priznal, že prišiel starého
„požiadať o vysvetlenie“, že sa hádka zvrhla a že ho nechal
ležať mŕtveho na betónovej podlahe v kotolni.

Rekonštrukciu spočiatku viedol vyšetrujúci sudca, vecný
a stručný chlapík vo flanelových nohaviciach a tmavej polo-
košeli, ktorému tvár neustále krivil podráždený úškrn, no
kapitán Chaumont sa čoskoro presadil ako skutočný maj-
ster obradu. Živo a veselo privítal účastníkov, s každým pre-
hodil pár slov na privítanie, zaviedol ich na miesto: vyzeral
veľmi spokojný. Bol to jeho prvý prípad vraždy a za necelý
týždeň ho mal vyriešený; v tej špinavej a banálnej historke
bol jediný skutočný hrdina.

Aiša sedela viditeľne sklúčená a zrútená na stoličke, tvár
jej rámovala čierna šatka, keď som prišiel, ledva zdvihla oči;
pohľad ostentatívne odvracala od miesta, kde stál jej brat.
Ten pod dohľadom dvoch policajtov tupo civel do zeme.
Vyzeral úplne ako tuctový násilník, nevzbudil vo mne ani
štipku sympatie. Zdvihol zrak a jeho pohľad sa stretol s mo-
jím, celkom určite pochopil, kto som. Poznal moju úlohu,